

โครงการฝึกอบรม

“สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่” (ลูกไก่)

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในฐานะหน่วยงานกลางระดับชาติทำหน้าที่ส่งเสริมประสานงาน และพัฒนาระบบวิจัยของชาติตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติด้วยความร่วมมือของหน่วยงาน และภาคีเครือข่ายทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติการ ซึ่ง วช. ได้เริ่มพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งภาครัฐ เอกชนโดยได้ดำเนินการโครงการสร้างนักวิจัยต้นกล้าวิจัยระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๖ ได้ผลิตนักวิจัยรุ่นใหม่ จำนวน ๕๖๗ คน

ในการพัฒนานักวิจัย ที่ผ่านมายังไม่สามารถเพิ่มนักวิจัยให้มีจำนวนมากอย่างรวดเร็ว อีกทั้งต้องพัฒนาให้นักวิจัยที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้น มีคุณภาพและสามารถนำการวิจัยมาประยุกต์ใช้สู่การใช้ประโยชน์ในระดับประเทศหรือพื้นที่ ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ เพื่อเร่งรัดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การวิจัยที่ ๔ การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย ภายใต้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) วช. จึงมีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม “วิทยากรหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย” (แม่ไก่) โดยจัดทำหลักสูตรเพื่อใช้ในการฝึกอบรมนักวิชาการ นักวิจัย วิทยากรฝึกอบรม และผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรนักวิจัยจาก วช. เช่น ต้นกล้าวิจัย ตลอดจนบุคคลจากภาคส่วนอื่นๆ ที่เหมาะสม ซึ่งสรรหาและคัดเลือกโดยมหาวิทยาลัย/หน่วยงานที่ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับ วช. ให้เป็นวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และดำเนินการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนานักวิจัย และเป็นเครือข่ายวิทยากรจัดการฝึกอบรมร่วมกับ วช.

สำหรับการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ วช.ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย/หน่วยงานที่มีความพร้อมในการจัดฝึกอบรมวิทยากรหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย โดยได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อสร้างวิทยากรหลักสูตรการพัฒนานักวิจัยให้มีความสามารถนำหลักสูตรไปจัดการฝึกอบรมสร้างนักวิจัยได้ ซึ่งในเบื้องต้นมีผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจากโครงการดังกล่าวทั้งสิ้น ๔๔๑ คน

ภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ วช. มีแผนการดำเนินการจัดฝึกอบรมโครงการ “สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ (ลูกไก่)” ให้ได้จำนวนประมาณ ๕,๐๐๐ คน โดยใช้วิทยากรที่ผ่านการฝึกอบรม “วิทยากรหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย” ที่มีความพร้อม และเชี่ยวชาญในหมวดวิชาต่างๆ ในการฝึกอบรมสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถจัดทำข้อเสนอการวิจัยได้

๒.๓ เพื่อบูรณาการเครือข่ายนักวิจัยจากหน่วยราชการ องค์กรการวิจัยต่างๆ ให้เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

๓. โครงสร้างหลักสูตร

ประกอบด้วยภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และภาคกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวม ๔๐ ชั่วโมง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ภาคทฤษฎีประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน ๑๙ ชั่วโมง ดังนี้

๓.๑.๑	ปรัชญาและหลักการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ	๒ ชั่วโมง
๓.๑.๒	การกำหนดโจทย์การวิจัยแบบบูรณาการที่สอดคล้องกับนโยบายการวิจัยของประเทศตามบริบทของชุมชน และงานตามภารกิจหลัก	๒ ชั่วโมง
๓.๑.๓	เทคนิคและการทบทวนวรรณกรรม และการพัฒนารอบแนวคิดงานวิจัย	๒ ชั่วโมง
๓.๑.๔	การออกแบบการวิจัย	๘ ชั่วโมง
	๑. รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ การสุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์ข้อมูล	(๒-๖ ชั่วโมง)
	๒. รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ การเลือกตัวอย่างและการวิเคราะห์ข้อมูล	(๒-๖ ชั่วโมง)
๓.๑.๕	การวัด การสร้างเครื่องมือ	๓ ชั่วโมง
๓.๑.๖	การเขียนรายงานการวิจัยเทคนิคการนำเสนอและการนำไปใช้ประโยชน์	๒ ชั่วโมง

๓.๒ ภาคปฏิบัติประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน ๑๙ ชั่วโมง ดังนี้

๓.๒.๑	กำหนดโจทย์และบูรณาการความคิดร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อกำหนดปัญหาวิจัยในแต่ละพื้นที่ และสรุปการกำหนดโจทย์วิจัย คำถามวิจัย วัตถุประสงค์	๒ ชั่วโมง
๓.๒.๒	ฝึกปฏิบัติเขียนทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อตอบโจทย์วิจัย	๒ ชั่วโมง
๓.๒.๓	ฝึกปฏิบัติการออกแบบการวิจัย	๒ ชั่วโมง
๓.๒.๔	ฝึกปฏิบัติเขียนข้อเสนอการวิจัยกลุ่ม	๒ ชั่วโมง
๓.๒.๕	ฝึกปฏิบัติเขียนผลงานวิจัยจากการพัฒนางานตามภารกิจหลัก	๒ ชั่วโมง
๓.๒.๕	นำเสนอข้อเสนอการวิจัยกลุ่ม	๓ ชั่วโมง
๓.๒.๖	การเขียนและปรับแก้ข้อเสนอการวิจัย	๓ ชั่วโมง
๓.๒.๗	บูรณาการความรู้และการสร้างเครือข่ายวิจัยจากการอบรม	๓ ชั่วโมง

๓.๓ กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นๆ จำนวน ๒ ชั่วโมง

ปฐมนิเทศ Homeroom แนะนำสมาชิก ปัจฉินิเทศ รับผิดชอบบัตร และพิธีเปิด-ปิดการฝึกอบรม

๔. วิธีการฝึกอบรม

- ๔.๑ การบรรยายและอภิปราย
- ๔.๒ ฝึกปฏิบัติ และทำกิจกรรมร่วมกัน
- ๔.๓ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

๕. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

เป็นนักวิชาการ หรือนักวิจัย ในหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ๕.๑ มีสัญชาติไทย อายุไม่เกิน ๕๐ ปี
- ๕.๒ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาการต่าง ๆ
- ๕.๓ ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน หรือหน่วยงานท้องถิ่น
- ๕.๔ มีความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต

๕.๕ เป็นผู้ที่มีสนใจจริงและมุ่งมั่นในการเข้ารับการฝึกอบรม สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ตลอดหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากหน่วยงานต้นสังกัด

๕.๖ ไม่เป็นนิสิตหรือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก

๕.๗ นอกเหนือจากคุณสมบัติข้างต้นการพิจารณาคัดเลือกจะอยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการจัดการฝึกอบรม และผลการพิจารณาถือเป็นสิ้นสุด

๖. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จำนวน ๕๐ คน

๗. ระยะเวลาการฝึกอบรม

จำนวน ๕ วัน รวม ๔๐ ชั่วโมง

๘. วันและสถานที่ฝึกอบรม

ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘ ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต บางเขน

๙. การสมัครเข้ารับการฝึกอบรม

ผู้ที่มีสนใจและได้รับอนุมัติจากหน่วยงานต้นสังกัดให้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมสามารถกรอกใบสมัคร ตามที่แนบมานี้ แล้วส่งกลับคืนตามที่อยู่ท้ายใบสมัคร ภายในวันศุกร์ที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘

๑๐. การประเมินผล

๑๐.๑ ประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรม

๑๐.๒ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยพิจารณาจาก

๑๐.๒.๑ จำนวนเวลาการเข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรมต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเวลาอบรมทั้งหมดที่กำหนดในหลักสูตร และไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเวลาในภาคทฤษฎี และไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเวลาในภาคปฏิบัติ

๑๐.๒.๒ ข้อเสนอโครงการวิจัยของกลุ่ม

๑๐.๒.๓ ประเมินความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยการประเมินตนเองก่อนและหลังการอบรม

๑๑. การติดตามและประเมินผลภายหลังการฝึกอบรม

เพื่อการพัฒนายกระดับศักยภาพนักวิจัยไทย

๑๑.๑ ติดตามผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมโดยการส่งแบบสอบถามการสัมภาษณ์

๑๑.๒ จัดให้มีการสัมมนาเพื่อติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานภายหลังจัดอบรมหรือ สร้างเครือข่ายในการทำวิจัยและการสร้างผลงานวิจัยอย่างไร

๑๒. เกณฑ์การมอบวุฒิบัตรให้แก่ผู้ผ่านการฝึกอบรม

โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

๑๒.๑ เข้ารับการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร โดยมีจำนวนเวลาเข้าฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเวลาทั้งหมดที่กำหนดในหลักสูตรฝึกอบรม และไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเวลาในภาคทฤษฎีและไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนเวลาในภาคปฏิบัติ

๑๒.๒ ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยของกลุ่ม

๑๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๓.๑ สร้างนักวิจัยให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยอย่างมีระบบ
- ๑๓.๒ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปทำวิจัยและปรับปรุงกระบวนการวิจัยที่หน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑๓.๓ ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถสร้างผลงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จึงเป็นการเพิ่มจำนวนนักวิจัยที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศ
- ๑๓.๔ เพื่อส่งเสริมและยกระดับการวิจัยของประเทศให้ผลการวิจัยตอบสนองภาคการผลิตและภาคบริการ
- ๑๓.๕ เพื่อพัฒนาผลงานวิจัยของประเทศ ให้มีคุณภาพและปริมาณมากขึ้นและสามารถใช้งานวิจัยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ๑๓.๖ ได้นักวิจัยมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และมีเครือข่ายการวิจัย

๑๔. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มทรัพยากรบุคคล (ทบ.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์